

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день одним із ключових завдань рівноправного, конкурентоспроможного партнерства України в системі міжнародних торговельно-економічних зв'язків є забезпечення якісної трансформації наявної в країні інфраструктури транспорту, що обслуговує як внутрішньодержавні перевезення, так і виступає важливим учасником глобальних логістичних ланцюгів [1]. Попри в цілому провідні позиції країни в міжнародних рейтингах логістичної ефективності, основним трендом розвитку вітчизняної інфраструктури транспорту залишається її технологічна деградація, зумовлена вкрай низьким рівнем впровадження інновацій в діяльність транспорту.

Серед ключових проблем кадрового характеру, з якими під час війни зіткнувся транспортний комплекс, виділяються: відтік висококваліфікованих кадрів; зниження якості та продуктивності праці; низький рівень заробітної плати та відповідно низька ефективність системи стимулювання працівників; формальний характер систем ротації, професійної підготовки та перепідготовки фахівців для підприємств транспорту; недовіра корпоративної культури; незадовільні умови та безпека праці тощо.

Проблеми функціонування та розвитку інфраструктури транспорту є інституційно обумовленими і стали наслідком системного ігнорування державою проблем розвитку інфраструктури транспорту. Інституційні проблеми розвитку транспортної інфраструктури свідчать про відсутність системного підходу до державного управління транспортом і проявляються в: незавершеності та фрагментарності розпочатих реформ; декларативному характері прийнятих стратегій, концепцій і програм розвитку інфраструктури транспорту; фрагментарності транспортного законодавства та незадовільного рівня нормативно-правових документів у сфері інвестиційної, інноваційної та транспортно-логістичної, експедиторської діяльності; низькому рівні його гармонізації з нормативно-правовими актами ЄС; низькому рівні прозорості механізму відшкодування державою понесених підприємствами транспортної інфраструктури втрат за пільгові перевезення; високому рівні бюрократизму та неефективності системи комунікацій з органами державної влади тощо.

Зокрема, до факторів глобального впливу, що визначають тенденції інноваційного розвитку транспортної інфраструктури слід віднести [2]:

- технологічні: Індустрія 4.0; смарт-інфраструктура; роботизовані комплекси; цифрові технології управління перевезеннями; цифрові сервіси; технології ресурсо- та енергозбереження; створення галузевих виробництв;
- інноваційні: Європейський дослідницький простір для інновацій («Відкриті інновації», «Відкрита наука»), європейські хмарні ініціативи; галузева інфраструктура створення інновацій; інтелектуально-комунікаційні платформи інноваційної співпраці; глобальна база даних інновацій і т.д.;
- інвестиційні: міжнародні інвестиційні інститути; глобальні/міжнародні програми інвестиційної допомоги; розвиток проектного фінансування; спеціалізовані інвестиційні зони тощо;
- кадрові: інтелектуалізація праці; цифрове робоче місце; віртуальні /електронні системи навчання; уніфікація професійних стандартів; міжнародна науково-виробнича міграція; культура знань та соціальна відповідальність;
- інституційні: поглиблення міжнародної торговельно-економічної співпраці; європейська політика цифровізації («Europe Digital Agenda»); глобальні проекти інфраструктурно-технологічної кооперації; уніфікація норм і стандартів; лібералізація ринку послуг транспортної інфраструктури тощо.

Пріоритетними напрямками забезпечення інноваційного розвитку транспортної інфраструктури доцільно визначити інтеграцію й діджиталізацію як ключові процеси реалізації глобальних інноваційних трансформацій. Інтеграція полягатиме в формуванні інтелектуально-партнерських зв'язків за рахунок створення інтегрованих структур продукування цифрових інновацій для потреб транспорту.

Транспортна інфраструктура є ключовим інструментом економічного зростання країни. Її інноваційний розвиток дозволить прискорити перевезення, підвищити їх безпеку, екологічність та енергоефективність, забезпечити мультимодальність і гнучкість обслуговування споживачів. Тому ключові позиції в прискоренні процесів інноваційної трансформації транспортного комплексу має відігравати держава, реалізуючи ефективні інструменти регулювання. Це потребує розроблення концептуального базису та ефективного інструментарію державного регулювання інноваційного розвитку транспортної інфраструктури України на основі її цифрової трансформації.

Література

1. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: Законодавство України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>.

2. Дмитрієва О. І. Транспортна інфраструктура як об'єкт державного регулювання. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. № 1 (24). С. 52–63., 2020. С. 232.